

OGLAŠAJTE V
NAJSTAREJŠEMU
SLOVENSKEMU
DNEVNIKU V OHIO
★
Izvršujemo vsakovrstne
tiskovine

ENAKOPRAVNOST

EQUALITY

NEODVIŠEN DNEVNIK ZA SLOVENSKE DELAVCE V AMERIKI

ADVERTISE IN
THE OLDEST
SLOVENE DAILY
IN OHIO

★
Commercial Printing of
All Kinds

VOL. XXIX.—LETO XXIX.

CLEVELAND, OHIO, TUESDAY (TOREK), MARCH 5, 1946

STEVILKA (NUMBER) 45

Nota treh sil glede gen. Franca dana v javnost

Španci naj se znebijo
Franca, toda velesile
niso prelomile stikov
z njegovim režimom

WASHINGTON, 4. marca. —
Zed. države, Britanija in Fran-
cija so danes objavile skupno
note glede španskega vprašanja,
v kateri pozivajo špansko ljud-
stvo, da se iznebi Francovega
režima na "miren način," nakar
naj bi se organizirala "oskrb-
niška vlada", ki naj bi dala ob-
ljubo, da bo izvedla svobodne
volitve.

Kot razvidno iz deklaracije
treh sil, za enkrat ne bodo pre-
legale diplomatskih stikov s
Francom. Jasno tudi ni, kako
naj se špansko ljudstvo iznebi
dozob oboroženega režima "na
miren način".

Zed. države, ki so predlagale
omejeno deklaracijo, so isto-
časno obelodanile 15 dokumen-
tov, ki so bili zaposleni v Ev-
ropi, ki dokazujejo obstoj tes-
nih stikov diktatorja Franca s
Hitlerjem in Mussolinijem in
njegovoro gorečo nado za zmago
oskiba.

Zaplenjeni dokumenti doka-
zujejo, da je Franco predlagal
vzajemne Gibraltarja in zajam-
enje kontrole nad severno
Afriko, medtem ko sta Hitler in
Mussolini Francu jamčila orož-
je, letala, podmornice, živež in
kurirje.

MESTNI INŽENIR HOFFMAN UMRL

Robert Hoffman, star 80 let,
stanujoč na 2584 Dexter Rd.,
Cleveland Heights, in v službi
mesta Clevelanda kot mestni in-
ženir skozi 52 let, je umrl v so-
boji v St. Lukes bolnišnici. Bil
je najstarejši uslužbenec mesta
Clevelanda. Graduiral je iz Case
School of Applied Science leta
1893 in takoj nato stopil v služ-
bo mesta Clevelanda. Tekom
svoje karijere kot inženir je
prejel več odlikovanj in sicer
leta 1936 od Cleveland Chamber
of Commerce in od American
Society of Civil Engineers.

ZA SVOJ 95-ROJSTNI DAN SAM VOZI AVTO

John Alber, 17230 Bradgate
Ave., je v soboto praznoval svoj
95. rojstni dan. V svojo zabavo
brez vsakega spremstva odpe-
ljal v sosesčini po cestah v svo-
ja predstavnika Abrahama Lin-
colna, ko je ležal nekaj časa na
mrtvašnem odru v Clevelandu
na Public Square leta 1865. Al-
ber je bil rojen v Nemčiji in je
prišel v Ameriko s starši kot
otrok.

BARTUNEK BO KANDIDAT ZA KONGRESNIKA

Enil A. Bartunek, tajnik žu-
pništvov, bo kandidat pri
demokratskih volitvah za zvezne
kongresnika v 21. okraju.
Straniti iz urada Robert Cros-
sija, kateri že celih 30 let za-
vzema ta urad, in ga nadome-
stiti z Bartunekom.

Nesreče se množijo

Včeraj je znašalo število
mrtvih prometnih nesreč v
Clevelandu že 25, dočim jih je
bilo lansko leto ob tem času šele
samo 11. Pazite se!

Ameriška okupacija Nemčije je fiasko, pravi časnikar

Nemci, ki so pred šestimi meseci
prihajali v ameriško zono, se sedaj
razočarani vračajo v sovjetsko zono

V soboto je govoril pred City klubom v Clevelandu
John Scott, glavni korespondent revije "Time" v Berlinu,
ki je rekel, da se Nemci, ki so pred šestimi meseci bežali
iz sovjetske v ameriško okupacijsko zono, sedaj zateka-
jo nazaj v rusko zono.

Omenjeni časnikar revije, ki
je vse prej kot naklonjen Sov-
jetski uniji, je med drugim izja-
vil:

"Odpoklici in pomanjkanje za-
nimanja med našimi četami in
ljudstvom doma je dovedlo do
neuspešnosti in demoralizacije
v ameriški zoni. Angleži in Rusi
na drugi strani imajo delavne in
izkušene administratore, ki
smatrajo, da bodo ostali na svoj-
jih mestih mnogo let in imajo
torej odgovornost, katero mor-
ajo izpolniti.

Industrija v ruski zoni dosegla najvišjo produktivnost

"Posledica je ta, da je indu-
strija v ruski zoni dosegla 32
odstotkov predvojnne produktiv-
nosti, v britski zoni 18 do 20 od-
stotkov, v ameriški zoni pa sa-
mo 10 do 12 odstotkov."

Ameriška neuspešnost izvira
iz Washingtona, kjer vladni krogi
sami niso na jasnem, kaj ho-
čejo v Nemčiji; medtem ko ena
skupina hoče, da se Nemčija

spremeni v poljedelsko deželo,
hočejo drugi, da bi zopet postala
industrijsko močna država.

Ameriški administratorji vča-
sili po cele tedne ne dobijo no-
benih navodil iz Washingtona
in morajo sami delati odločitve
glede važnih vprašanj, ki se po-
javijo nenadoma, je rekel Scott.
Skrajni čas je torej, da Zed. dr-
žave pridejo do odločitve, kaj
da prav za prav hočejo z Nem-
čijo in da se odločitve potem
držijo.

Kolonijalni narodi zro na Rusijo kot na zagovornico

Polovica kolonijalnih in pol-
kolonijalnih narodov na svetu
je v revolti, je dejal Scott.

"V tem smo se postavili na
stran Velike Britanije, medtem
ko Rusi zagovarjajo kolonijal-
na ljudstva. Posledica tega je,
da je danes na svetu tisoč mi-
lijonov ljudi v Aziji in Afriki,
ki začujejo misliti o Sovjetski
uniji kot o svoji zaščitnici."

Mehika bo imela letos predsedniške volitve; izjave kandidata Alemana

MEXICO CITY (O.N.A.) —
Miguel Aleman, ki je kandidat
za predsedništvo v volitvah, ki
se imajo vršiti dne 7. julija, je
izjavil v intervju-u z agenturo
ANLA, da bo podpiral sodelo-
vanje z inozemskim kapitalom
v svrhu razvoja mehihanske in-
dustrije.

Bivši minister za notranje za-
deve je dejal, da je bila Mehika
za časa vojne sicer prisiljena,
da "skrbi sama zase v industrij-
skem pogledu", da bo pa mogla
zato zdaj, po koncu vojne, zo-
pet iskati podporo inozemske-
ga kapitala. Naglasil je, da tak
poziv inozemskim tvežnikom ni-
kakor ne pomeni, da bo dostoi-
vanstvo ali pa neodvisnost Me-
hike trpela radi tega.

Mehika bo potrebovala finančno pomoč od zunaj

Aleman je poudaril, da so vse
dežele, ki so se začele industrij-
sko razvijati, potrebovale tuje-
ga kapitala, ter da bo morala
"tudi Mehika sprejeti precej
pomoči od zunaj".

Dejal je, da je popolnoma ne-
potrebno, da bi se uvedlo po-
sebne zakone v svrhu zaščite
mehihanske neodvisnosti proti
vmešavanju inozemskih korp-
oracij. Sedanja mehihanska kon-
stitucija daje tozadevo čisto
zadostnih jamstev, je naglasil.

Omenil je projekte elektrifi-
kacije, katere skupno upravljajo
mehihanske tvrdke in West-
inghouse Electric — češ, da je
to zadostni primer sodelovanja
s tujim kapitalom, ki je ostal
popolnoma v okviru mehihans-
kih zakonov.

PISMO IZ DOMOVINE

Mary Penca, doma iz Goša
pri Begunjah na Gorenjskem,
ima pismo od nečakinje Pauline
Žnidar pri Mrs. Mildred Kna-
felc, 701 E. 159 St.

Francozi in Angleži obljubljajo umik vojaštva iz Sirije

PARIZ, 4. marca. — Fran-
cija in Anglija sta obljubili, da
umakneta svoje čete iz Sirije
30. aprila, in naznanja se, da se
tudi proučuje načrte za sličen
umik vojaštva iz Lebanona.

Sirija in Lebanon sta 5. fe-
bruarja predložili varnostnemu
svetu Združenih narodov noto,
v kateri je bilo rečeno, da na-
vzočnost tujega vojaštva na
njunem ozemlju ogroža mir in
zahtevali, da se francoske in
britske čete brez odlašanja
umaknejo iz obeh dežel.

Zadnje vesti

STALINOV SIN IMENOVAN ZA MAJOR GENERALA

MOSKVA, 4. marca. — Pre-
mier Stalin je podpisal dekret,
s katerim je bil njegov sin pol-
kovnik Vasilij Josifovič Stalin
imenovan za major generala v
zračni sili. Vasilij je bil med
vojno poveljnik zrakoplovske
edinice na baltiški in vzhodno-
pruski fronti.

WINSTON CHURCHILL SE USTAVIL V WASHINGTONU

WASHINGTON, 3. marca. —
Danes je dospel semkaj iz Flo-
ride bivši britski premier Church-
ill, ki se od tu poda v Fulton,
Missouri, kjer bo imel v torek
govor o mednarodni politiki. Z
njim potuje njegova žena in
hči in tu ga je čakal sin Ran-
dolph, ki je pred par dnevi do-
spel iz Anglije.

NOVA ZRAČNA VOZNA V WASHINGTONU

V soboto so upeljali redno
števno novo zračno vožnjo brez
prestanka iz Clevelanda v
Washington, D. C., in obratno,
potom Pennsylvania Central
Airlines družbe. Iz Clevelanda
odleti zrakoplov vsak večer ob
6:45 v Washington.

VELIKO APARTMENT POSLOPJE V NACRTU

Jardine Investment Inc., na-
merava pričeti z postavitvijo
velike apartment hiše s 163 sta-
novanji dne 15. marca, katera
bo izgotovljena do 1. oktobra,
in sicer na Euclid Ave., in Supe-
rior Rd., na jugovzhodnem
oglu. Poslopje bo 12 nadstropij
visoko. Stanovanja bodo obsto-
jala iz dveh, treh in štirih sob
in najemnina bo okrog \$20 od
sobe mesečno. Poslopje bo vse-
skoz ultra-moderno urejeno, z
nove vrste razsvetljavo in pre-
programi vsepovod. Prošnje za
najem sob se že sprejema na
prostoru.

CRNI KRUIH

Od 1. marca naprej se bo po
ameriških mlinih producirala
samo moka za črni kruh, da se
prihrani čim več pšenice za la-
no prebivalstvo evropskih dežel.
Poljedelski tajnik Clinton An-
derson, ki ga predstavlja gornja
slika, pravi, da je ta novi kruh
prav dober in tečen.

U Egiptu so izbruhnili novi proti-britski nemiri; 17 oseb bilo ubitih, 300 pa ranjenih

Novi grobovi

ANTON LEVSTEK
Snoči ob 11:45 uri je umrl na
svojem domu Anton Levstek st.,
stanujoč na 9408 Columbia Ave.
Pogreb se bo vršil iz Zakraj-
škovega pogrebnega zavoda.
Druge podrobnosti bomo poro-
čali jutri.

MARIJA SAJFERT

Po eno-tedenski boleznii je
včeraj zjutraj preminila v St.
Alexis bolnišnici Marija Sajfert,
rodom Hrvatca, stara 63 let.
Stanovala je na 4110 E. 80 St.
Bila je članica društva Zrimski
Frankopan št. 403 HBZ, dru-
štva Hrvatsko kolo in Oltarne-
ga društva sv. Pavla. Tukaj za-
pušča žalujočega soproga Nicka.
Pogreb se bo vršil v četrtek ob
9. uri zjutraj iz Louis L. Ferfo-
lia pogrebnega zavoda, 9116
Union Ave., v cerkev sv. Pavla
na E. 40 St. in nato na Calva-
ry pokopališče.

NACRTI ZA LAKELAND FREEWAY V DELU

Pripravljajo se načrti za
gradnjo dvojne ceste Lakeland
Freeway, ki bo tekla od E. 9th
St. do meje Lake okraja. Kot
kaže načrt, se bo v Collinwood
podrlo precej hiš v prilog nove
ceste. Glasom poročila, so se
oblasti zavzele, da izposlujejo
prednostne pravice za nabavo
materijala za novo cesto, ki bo
12 milj dolga v Cuyahoga okra-
ju.

Banket v počast Theodore Andrica

V četrtek 14. marca zvečer bo
prirejen v hotelu Carter banket
v počast časniskemu poroč-
valcu Theodore Andrica. Vse
rezervacije je treba prijaviti na
Eleanor Prech do 12. marca. Ve-
čerja je \$2.50 za osebo. Ako ho-
čete prisostvovati, lahko pokli-
čete na telefon CH 1111, exten-
zija 260, in vprašate za Miss
Prech.

PEVSKI ZBOR "SKRJANČKI"

Zelo važna seja pevskega zbo-
ra "skrjančki" se vrši nocoj, 5.
marca v Slovenskem društve-
nem domu na Recher Ave. Star-
še se prosijo, da so gotovo na-
vzočji, ker se bo ukrepalo o spo-
mladanski prireditvi.

Britski atomski veščak aretiran v Londonu

Premier King trdi, da so sovjetski
zastopniki vodili ogleduštvo v Kanadi

LONDON, 4. marca—Danes je bil tukaj aretiran dr.
Alan Nunn May, briljantni atomski znanstvenik, ko se je
nahajal v laboratoriju londonske univerze. Dr. May, ki je
samo 34 let star, bo jutri formalno zaslišan.

V poučenih krogih se trdi, da
je dr. May do nedavnega delal
za britsko vlado na atomskih
eksperimentih v Montrealu, toda
druge podrobnosti niso znane.
Nocoj ni imel do mladega znan-
stvenika nihče dostopa.

Ko je dr. May predaval pred
dijaki, sta nenadoma stopila v
laboratorij dva tajna agenta in
ga aretirala.

Dan žalovanja za žrtvami prejšnjih nemirov prinesel nove boje; množice zažgale hotel in mnogo trgovin

KAIRO, 4. marca—Uradni komunikej egiptovskih ob-
lasti, ki je bil objavljen nocoj, pravi, da so novi krvavi iz-
gredi, ki so danes izbruhnili v Aleksandriji, povzročili
smrt 17 oseb, medtem ko je bilo okrog 300 oseb ranjenih.

Po katerem času se bomo ravnali

Zadnjih par tednov je nasto-
lo nekaj zanimanja glede časa,
da li se naj premakne ure na-
prej zadnjo nedeljo v aprilu, ali
naj ostane tako, kot je sedaj v
Clevelandu, ko imamo regula-
ren Eastern standard čas.

Governer Lausche je že pred
tedni priporočal, naj se neha
premikati ure sem in tja, ker se
s tem vse le meša, ni pa od tega
posebne koristi.

Poročevalci od The Cleveland
Pressa pa so šli na poizvedova-
nje med ljudi, kakšen čas želijo
za poletje. Pravijo, da 59 od-
stotkov Clevelandčanov želi, da
se uvede "hitri" čas, kot smo ga
imeli med vojno, kar je pa
dvomljivo.

Iz izjav posameznikov odseva
več sebičnosti kot pa interesi
skupine, posebno pa še varnost
šolskih otrok. Naše mnenje bi
bilo, da se enkrat preneha ska-
kanje iz enega na drugi čas, ker
to ne dela drugega, kot samo
zmešnjavo, koristi nima pa ni-
če od tega. Naj ostane standard
vzhodni čas v veljavi tudi v po-
letju, kot je sedaj, brez spre-
membe.

Nižinski značaj Firestone ustreljen

Robert L. Firestone, star 40
let, 1910 E. 57 St., je bil včeraj
zgodaj zjutraj smrtno obstre-
ljen na Lakeview Rd. in Tuscora
Ave., ko je peljal domov iz svo-
jega salona dve streljaki in bar-
tenderja. Firestone je bil pred
leti zapleten v unijsko raketir-
stvo, v katerem sta igrala vodil-
no vlogo Campbell in McGee,
povod sedanje napada pa še
ni znan, niti se ne ve, kdo je bil
napadalec, ki se je pripeljal v
drugem avtu in je od strani od-
dal več strelav na Firestonea, od
katerih so ga trije zadeli.

Po napadu je bil Firestone
prepeljan v Glenville bolnišni-
co, kjer je čez par ur umrl.

Popisovanje za imenik cleve- landskega prebivalstva

Okrog 80 ljudi je te dni začelo
popisavati ljudi v Clevelandu
in predmestjih za novi City Di-
rectory, kateri bo izšel še pred
božičem letos. Delavci upajo po-
pisati vse prebivalstvo širšega
Clevelanda do konca septembra.
Popisovanje se prične na zuna-
njih straneh mesta in bodo dela-
li proti sredini mesta od vseh
strani in popisali v premeru 400
kvadratnih milj. Z izjemo leta
1945, je bil te vrste Directory
tiskan letno od leta 1838.

Cleveland Directory Co., ima
svojo posebno knjižnico, kjer je
na razpolago okrog 900 knjig,
popis oseb iz 1,300 mest v Zedi-
njenih državah. Urad te družbe
je na 1900 Euclid Ave.

"ENAKOPRAVNOST"

Owned and Published by
THE AMERICAN JUGOSLAV PRINTING & PUBLISHING CO.
6231 ST. CLAIR AVENUE CLEVELAND 3, OHIO
HENDERSON 5311-12

Issued Every Day Except Saturdays, Sundays and Holidays
SUBSCRIPTION RATES—(CENE NAROČNINI)
By Carrier in Cleveland and by Mail Out of Town:
(Po raznašalcu v Clevelandu in po pošti izven mesta):
For One Year—(Za celo leto) \$7.00
For Half Year—(Za pol leta) 4.00
For 3 Months—(Za 3 mesece) 2.50
By Mail in Cleveland, Canada and Mexico:
(Po pošti v Clevelandu, Kanadi in Mehiki):
For One Year—(Za celo leto) \$8.00
For Half Year—(Za pol leta) 4.50
For 3 Months—(Za 3 mesece) 2.75
For Europe, South America and Other Foreign Countries:
(Za Evropo, Južno Ameriko in druge inozemske države):
For One Year—(Za celo leto) \$9.00
For Half Year—(Za pol leta) 5.00

Entered as Second Class Matter April 26th, 1918 at the Post Office at Cleveland, Ohio, under the Act of Congress of March, 1879.

Naš državni oddelek ima v načrtu prekomorsko informacijsko službo

Preteklo poletje je dal predsednik Truman državnemu oddelku nalogo, da poskrbi zato, da bodo imeli ljudje po svetu "prilicno celotno in jasno sliko o ameriškem življenju ter o ciljih in smernicah Združenih držav."

Nuditi tako "celotno in jasno sliko" Amerike, je bil namen takozvanega Urada za vojne informacije ter Urada za medameriške zadeve. Seveda je bilo osobje teh vladnih agencij s koncem vojne znatno zmanjšano, toda precej njih osobja in funkcije je potem prešlo na Državni department, pod pokroviteljstvom katerega se sedaj nadaljuje informacijska služba v zmanjšanem obsegu. S prvim januarjem letos sta bili omenjeni agenciji pridruženi k že prej obstoječemu informacijskemu in kulturnemu oddelku departmenta. Na kratko se nov del tega oddelka imenuje O. I. C. ali Office of International Information and Cultural Affairs.

Ako bo kongresna zbornica odobrila predlogo, da se državni oddelek opolnomoči z oziroma na razvitje prekomorske informacijske službe, tedaj bo prej omenjena agencija, ki je zdaj priključena k informacijskemu in kulturnemu odseku departmenta, postavljena na trajno podlago. Zaenkrat posluje še vedno kot začasno potrebna prekomorska služba.

V izvajanju programa O. I. C. pa državni ozir. vnanji oddelek ne bo tekmoval s časnikarskimi agencijami ali z drugimi informacijskimi službami. Obratno, naloga vladne informacijske službe bo, da s svojim—često vitalno važnim materijalom—dopolni delovanje takih privatnih agencij; nudeč dobro sliko ameriškega življenja ter ameriških institucij. Državni oddelek ne bo vodil propagande, pač pa namerava potopiti svoje prekomorske službe izvajati program devetih točk, v katerih je zapodeno naslednje: Izmenjava oseb aktivnih na raznih poljih intelektualnega udejstvovanja; vzdrževanje informacijskih knjižnic in čitalnic v prekomorskih deželah; razdeljevanje teksta uradnih objav in naznanil diplomatskim misijam; nudenje dokumentarnega materijala ter biografskih potez in informacij o ameriškem življenju; nudenje filmov, slik in slidenega v nekomercijalne svrhe; izdajanje magazina "America" za distribucijo v Rusiji; nudenje dokumentarnih filmov za nekomercijalno predvajanje; nameščenje manjšega štaba sposobnih oseb pri naših misijah v 62 deželah v svrhu izvajanja programa potom taktičnih, dobro informiranih ter zmornih posameznikov, katere bi se našlo; in končno, razvitje kratkovalovnih radio oddaj v vse kraje sveta in to vsaj že v letu 1947.

V tem pogledu pa so se že pokazale težave, kajti, dve največji novinarski agenciji, ki sta tekmovali v oddajni vojne vesti za vlado preko morja, sta to službo vladi zdaj odpovedali na podlagi, da vlada ne more oddajati tekočih vesti in dogodkov ne da bi obenem ustvarjala vtis propagande. Odločitev teh dveh agencij postavlja v ospredje vprašanje: V kolikem obsegu naj vlada nadaljuje svoje aktivnosti na tem polju informiranja drugih ljudstev o poteku dogodkov v Ameriki?

V splošnem je kaj lahko razumljiva važnost pravilnega in točnega informiranja, ker na tem temelji mnenje, ki si ga zunanji svet ustvarja o nas. So namreč še široki predeli sveta, kjer velja Amerika za nekakšno legendarno deželo z veliko vojaško silo, ter razpolagajočo z bogastvom in razkošjem brez primere, in iz vsega tega izvira potem tudi mnenje, da smo nekakšni neodgovorni siti ljudje. Tako mnenje o Ameriki in ameriškem ljudstvu smo našli celo v onih deželah in predelih sveta, kjer smo menili, da nas najbolj objektivno poznajo. Pa nas niso razumeli ter so si ustvarjali svoje mnenje o naši vnanji politiki ter o naših institucijah.

Mnogi opazovalci menijo, da se dogodki prehitro zavrtujejo in pomikajo naprej v teh dneh, da bi Amerikanci ostali hladni in nebržni pričo resnega nerazumevanja ameriškega življenja in ameriških smernic v svetu. William Benton, pomožni državni tajnik za vnanje zadeve, je v tem pogledu dejal: "Upanje za bodočnost leži v tem, da odpravimo masno ignoranco širokih predelov sveta, kot tudi mržnjo in nerazumevanje izvirajoče iz nje."

Protinarodno delo krškega škofa Josipa Srebrniča

Sušak, 3. januarja. — Naša javnost je imela že večkrat priliko, da zve kaj o izdajalskem delu krškega škofa dr. Josipa Srebrniča, ki je prav tako med podpisniki zloglasnega "Pastirskega pisma." Ta škof je že pred vojno slovel kot zvest služabnik fašizma in je bil znan po svojem protinarodnem delu.

Med njegovimi pomembnimi deli je treba omeniti, da se je trudil, da bi iz vseh cerkev svoje škofije odstranil starodavno bogoslužje v staroslovenskem jeziku, ki je bilo tudi Vatikanu trn v očesu.

Škof Srebrnič je v veseljem pričakal ustanovitev ustaške "NDH," ker je upal, da bo lahko v njej uresničil vse to, proti čemu so se naši narodi stoletja borili. V poslanici, ki jo je ob tej priliki objavil in ki nosi številko 806, so tudi te besede:

"Dragi verniki! Tudi Vi se veselite naše matere, naše Neodvisne države hrvatske. Bog nam je dal mater. Bodimo Bogu iz dna duše hvaležni za to darilo. Mi pripadamo Neodvisni državi Hrvatski in v njej, ki je bila sestavljena snoči v Zagrebu, moramo gledati svojo edino zakonito vlado.

"Država, kateri mi vsi Hrvati na ozemlju krške škofije, to je na otokih Krku, Rabu in Pagu, zakonito pripadamo, je Neodvisna država Hrvatska. Zato je danes naš zakoniti vrhovni državni poglavar in predsednik vlade v Zagrebu poglavar Neodvisne države Hrvatske dr. Ante Pavelić."

Ko je ta isti "poglavnik," za katerega je bil krški škof pripravljen pretrpeti tudi muke, prodal področje njegove škofije Mussolinijevim "črnim srajcam," je škof Srebrnič našel opravičilo tudi za to. Krški škof je najprej imel namen, da naj bi hrvatsko ljudstvo na naših otokih, ki jih je "poglavnik" prodal Italijanom, ohranilo "do stojanstven mir in red," toda to hrvatsko ljudstvo se ni moglo pomiriti z novim položajem in ko je pričelo okupatorjem zadajati resnejše skrbi, je začelo dobivati delo škofa Srebrniča vedno bolj izdajalski značaj.

Kljub svojemu položaju se je izpremenil v navadnega konfidenta ustaških oblasti, katere je redno obveščal o vseh dogodkih na svojem področju, istočasno pa tudi nemške vojaške oblasti.

V pismu od 21. maja 1944, ki je naslovljeno na tedanjega izrednega poverjenika na Sušaku, dr. Franja Spehara, je škof Srebrnič med drugimi zahteval, naj stalno ostane na otoku Krku posadka vsaj 800 vojakov, ker bi sicer "čiščenje" ostalo brez "zaželjenih uspehov."

V nekem drugem pismu od 21. septembra 1944, ki ga je prav tako poslal dr. Speharju, navaja škof Srebrnič beg nekaterih hrvatskih stražnikov, ki so v tem času pobegnili na stran Narodno osvobodilne vojske.

V zvezi s tem poudarja, da je ta primer zelo mučen, ter pravi, da hrvatski vojniki, ki so poklicani, da branijo hrvatsko zemljo pred komunisti, ne poznajo besede "domovina" in da so se izneverili svoji prisegi in svoji službi.

Tudi v tem pismu naglašala škof, da morajo Nemci izgubiti vse zaupanje v hrvatske vojske.

V istem duhu, kot začuje svoj program prekomorskega informacijskega ter kulturnega delovanja, z veseljem sprejema naša vlada v svoje meje vzpostavitev in razvitje informacijskih služb drugih dežel. Vsekakor hočemo dati pobudo za dvojestranski tok informacij, ker potom te vrste izmenjave podatkov ter kulturnih in drugih vrednot se bomo medsebojno marsikaj naučili.

Organizator terorističnega delovanja dominikancev

Beograd, 6. jan.—Po trpljenju in naporih, v katerih je ljudstvo dubrovnškega okrožja dalo brez števila žrtev, je bil Dubrovnik osvobojen meseca oktobra 1944. Ljudstvo je bilo osvobojeno strahovlade in strahot četnikov, ustašev in okupatorjev. Ljudstvo je začelo delati v miru za obnovo porušene dežele, v Dubrovniku pa so ostanki ustaških klavcev in okupatorjev ustanovili tajno organizacijo z namenom, izpodkopavati delo ljudskih oblasti.

Na čelu te organizacije je bil duhovnik član dominikanskega reda, dr. Dominik Barač, profesor bogoslovja v Dubrovniku. Z njim je sodeloval fratar Bertran Paršić.

Sestanki te teroristične skupine so bili v samostanu dominikancev v Dubrovniku. Posebno se je razvila delavnost te organizacije v januarju 1945.

Da bi bojkotirali tradicionalno proslavo sv. Vlahu v Dubrovniku, so člani te ilegalne skupine z Baračem na čelu pisali v tem času grozila pisma dubrovniskim meščanom in samemu škofu v Boki Kotorski ter upravniku dubrovnške škofije dr. Pavlu Butorecu.

Dr. Barač je stopil v stik z voditeljem ustaških odpadnikov. On in duhovnik Paršić sta sestavila pismo za voditelja odpadnikov Pera Bakića in ga obvestila o svojem protizakonitem delovanju v Dubrovniku. Domnevali so, da ima Bakić zvezo s samostanom, v katerem je bil tedaj okupator.

V pismih so vpraševali po navodilih za delovanje in način, kako priti v stik z okupatorjem. Vsa ta pisma so bila napisana po narekovanju dr. Barača v njegovi sobi v dominikanskem samostanu v Dubrovniku.

Dr. Barač se je v službi ustašev in okupatorjev posluževal cerkvenih prostorov, odkoder je pošiljal grozila pisma dubrovniskim meščanom in jih izročal v zakristiji dominikanske cerkve Ivki Kristovici.

Zadnji ostanki ustaških tolpa, ki so se skrivali po samostanih, so bili pred kratkim likvidirani. Tudi teroristična ilegalna skupina, ki jo je organiziral Dominik Barač, je te dni prišla v roke sodišča, ki ji bo odmerilo zaslužen kaznen.

Ponatis iz "Slovenskega poročevalca."

NE MIRUJEJO

Preprečen poizkus reakcionarnih ostankov, da bi obnovili teroristično delavnost
Beograd, 8. jan.—Organi oddelka za zaščito ljudstva so polovili v Beogradu člana skupine nečloveško-četniških banditov. Skupino so prijeli v njenem stanovanju, ko je tiskala na ročni stiskalnici božično številko "Vestnika beograjske komande."

Z zbiranjem podatkov je ta odkrita tolpa že tri mesece zločinsko delovala, čeprav ni našla podpore pri širokih množicah, razen pri peščici beograjskih bogatašev. Ti aretiranci so premožnejši ljudje, ki so med vojno služili denar z Nemci in domačimi izrodki.

Božidar Vasić je med okupacijami vodil tekstilno tovarno v Skadarski ulici, št. 22, po osvoboditvi pa je svojo tovarno poklonil državi, da bi prikrl svoje delo in zveze z Nemci in četniki. V bivši Jugoslaviji je bil Vasić

rezervni topniški major, med okupacijo pa ga je Draža imenoval za poveljnika brigade. Med aretiranci so tudi Živojin Matić, trgovec; Božidar Vukasinić, odvetnik iz Beograda; Njegovan Vuletin, tiskarski stavec (ki je bil pred nekaj meseci obsojen na prisilno delo zaradi trgovanja na črni borzi); Jovan Damjanović, in Jova Lazović, uradnik Narodne banke. Zadnja dva sta imela nalogo, da organizirata teroristično tolpo, ki bo ubijala voditelje naše armade in narodno osvobodilnega gibanja. Aretirali so skupno 13 oseb, ki očitno predstavljajo celo skupino zločincev. Vsi ti so padli v roke organom oddelka za ljudsko zaščito, ker pri ljudstvu niso imeli nobene podpore. Aretirani banditi bodo prišli pred vojaško sodišče.

Ponatis iz "Slovenskega poročevalca."

PISMA IZ STAREGA KRAJA

Zanimive novice iz Domžal na Gorenjskem

Mrs. Mary Krašovec, 1116 E. 74 St., je prejela od svojega svaka Lovro Varšeka iz Domžal na Gorenjskem zanimivo in dolgo pismo. Mr. Varšek je bivši orožnik, sedaj v pokoju. Nad vse so veseli svobode, kar se ponovno in ponovno poudarja v pismu. Slovenci so tudi zelo hvaležni za poslano pomoč iz Amerike, bodisi direktno ali indirektno naslovljenjem in drugim pomoči potrebnim rojakom v starem kraju.

"Domžale, 7. dec. 1945

"Dragi nam: —

"Po dolgih letih mi je zopet čast z dopisom medsebojnega sorodstva, ki nas veže z ljubeznijo eden do drugega, katerega smo in upam, še nadalje gojili za lajšanje našega življenja. Ves sem srečen, ako dobim pismo od enega ali drugega, da si potožimo ali v razveselitev popisemo naše življenje. Takšni stiki pa so nam bili preprečeni polna štiri leta. Zopet je prišla zarja svobode in tako si bomo dopisovali medsebojno o našem življenju.

"V prvi vrsti Vam javljam, da smo pri nas vsi zdravi in danes zadovoljni in hvaležni vsem onim, ki so nam pomagali do te zlate svobode, ki jo sedaj uživamo z našim slovenskim jezikom, običaji, v pisavi, lastnini in v varnem življenju. Tega so vsi deležni in vsi smo dobro prestali v našem sorodstvu, kljub temu, da smo mnogo delali z tisoči, da z milijoni ljudmi, ki smo strelmi po slovenski svobodi. Težki so bili udarci nemškega in italijanskega zverinstva, ali premagali smo jih z mnogo prelite krvi in danes se čutimo nadvse srečni, kateri smo ostali živi, v tako težki borbi proti okupatorju. Svobodni smo, v svobodi se razvijamo in obnovljamo našo ljubo domovino, katero nam je zverinski Nemeč strašno opustošil.

"Ljuba svakinja, sestra in teta, kakor svak-strict! Oprostita, ko sem prvo nekoliko potožil in v splošnem omenil naše življenje v težkih štirih letih. Takoj, ko smo doživeli svobodo, Vama je najina hčerka Stana napisala nekoliko vrstic in upamo, da sta jih prejela. Mi smo prejeli eno pismo in danes nepričakovano in iznenadeno tudi poslani paket z živili, v najlepšem redu, zaviti z vso vsebino, ki je označena na listku. Nismo pričakovali in nismo se nadejali, da se na nas spomniš z živili, zato nas je močno presenetil poštar, ko nas je obvestil, da imamo paket iz Amerike. Srčna hvala! Iskreno se Vama zahvaljujem in mislimo, s kom bi Vama to velikodušnost povrnili. Za enkrat ne moremo z drugim, kakor najlepša hvala z željo, da ostaneta v popolnem zdravju še mnogo let, da se v naši svobodni državi srečno in veselo snidemo in tedaj bomo po svoji moči Vama povrnili storjene nam dobrote.

"Ljuba Mici! Vidiš, cela štiri leta se nismo mogli sestati s sorodniki, niti enkrat iti v Ljubljano, kljub temu, da smo bili tako blizu eden drugega. S kakim malenkostnim pismom smo utihotapili, da smo si dali vednost, da še živimo. Dne 9. maja pa nam je zasijalo sonce lepšega življenja. "Ljuba Mici! Vidiš, cela štiri leta se nismo mogli sestati s sorodniki, niti enkrat iti v Ljubljano, kljub temu, da smo bili tako blizu eden drugega. S kakim malenkostnim pismom smo utihotapili, da smo si dali vednost, da še živimo. Dne 9. maja pa nam je zasijalo sonce lepšega življenja. Ko sem zagledal Pavleta, sem se ustrašil, tako je bil izčrpan, da sem se čutil. Izgledal je kot

"Kaj vse smo doživeli in preživljali, Vama ne morem na kratko opisati. Prvič, ker nisem tega popolnoma zmožen; drugič pa, ker nisem kronist vseh tistih dogodkov, ki so se vršili. Opisal Vama bom le v kratkem o našem lokalnem doživetju. "Leta 1941 je tedanja oblast popolnoma odpovedala in ostali smo popolnoma zapuščeni. Udrli je Nemeč v naše kraje in z nami počenjal vse mogoče, tako kakor da mi nismo ljudje. Mnogo, mnogo življenj je Nemeč uničil. Mnogo, mnogo gospodarskih dobrin je ukradel in odpeljal v svojo deželo. Tako se je kar avto v ranih jutranjih urah ustavljal pred hišo in v teku 10 minut časa, morala je dotična družina zapustiti svoj ljubljani dom in so jo odpeljali v kraj mučeništva, kjer je večina pomrla od samega hudega. Koliko ljudi so privezali h kolom in kot nedolžne žrtve postrelili. Zakopali so jih, kakor ne bi bili človeška bitja. Temu nasilju smo se uprli. Nekateri so zbežali v gozdove, kjer so organizirali skupen odpor in prežali na vse načine na okupatorja, da ga čimveč uničijo in preženejo iz naše dežele.

"To je pa bilo težko z golo roko. Ni bilo orožja in ni bilo sredstev in v mnogih slučajih so se borili s kamenjem in navadnim orodjem v roki proti nemškemu dobro oboroženemu zverinstvu. Kolikor nas je bilo doma, smo pomagali s hrano in drugimi sredstvi one obržati v gozdu in v zimskih časih smo jih skrivali v mrzlih sobah, da so se odpočili in zopet si pridobili moči za nadaljni odpor. Tako smo mi mnogo noči in dnevov imeli skrite junake, jih prebrabili s skromnimi in težko pridobljenimi živili in drugim materijalom.

"Na primer, dal sem pisalni stroj, zdravila, obleko in druga sredstva. Tako smo darovali, karkoli smo mogli, za našo današnjo svobodo. Danes smo srečni in se veselimo, da z našim jezikom, našimi običaji, živimo v naši lepi domovini, pod vodstvom naših najboljših junakov. Ravnotako so delali vsi naši sorodniki, posebno pa Pavel, ki je vozil vrhniški vlak pod najtežjimi prilikami. Velika je bila njegova nevarnost v vsem pogledu. Vozil je mnogo skritega blaga iz Ljubljane našim junakom, ki so živeli v gozdu. To težko in skrbi polno življenje je pa prenašal v zavesti, da čimprej preženemo zverinskega Nemca in Italijana.

"Življenje je bilo jako skromno pod zasedbo Nemca, ker nam je delil vsa jedila in drugo po mlačih, sam se je pa šopiril in žrl kot pitan puran. Ali premanjano je. Sedaj je on naš podložnik in Bog nas je uvidel, da smo pošteni in pravilno ljuben narod in se mu ni posrečilo ono, kar je še z nami nameraval storiti. Ako bi se mu bilo posrečilo, ne bil bi danes noben Slovenec tukaj, temveč bi nas vse pregnal v suženjstvo, v hlapčevstvo, kjer bi bili bičani in preganjani, dokler se ne bi zgrudil zadnji posameznik. Mi pa z veseljem obnovljamo opustošeno domovino in še nam bo sijalo sonce lepšega življenja.

Ponatis iz "Slovenskega poročevalca."

"Bil sem pri Jožetu. On je izgledal še dovolj dobro, pa tudi Jože je potožil svoje gorje v času italijanskega okupatorja. Tudi stric Miha je prišel nazaj na Vrhniko in sem bil tudi z njim v pogovoru. On izgleda kot je navadi. Za časa okupacije je bil v Osijeku na Hrvaškem. Stik smo imeli samo s stricem Jernejem, teto Albino, Hani in Tončko, za časa, ko smo bili pod Nemci.

"Ravnokar me je žena prečnila s kosilom. Dala mi je na krožnik juho, v katero je zakuhala rž prejet od Vaju. Z veseljem sem ga povžil in Ti ireljem sem ga povžil in Ti ireljem sem si prižgal cigareto, ki mi je jako dobro storila. Drugi smo se prhanili, da jih zopet ptožem ob kakšnem boljšem življenju in me bodo spominjali daleč tja v Vajino družinskem življenju. Vsi smo tudi z veseljem pokusili en komadič sladke čokolade. Drugi komadič pa breznilo, da ga s sinkotom pri skupnem svidenju povzjemamo. Srčna Vama hvala!

"V Verdu mi je ta čas umrl stric in je na njegovem domu ostala Rezka za gospodarja. Njen nisem obiskal. Gotovo bosta opazila tolikokrat omenjeno svobodo v tem listu. Res jo mnogokrat omenim, to pa ker mi srca prihaja, ker živeti v tiranstvu brez svobode je težko, kar smo dovolj dolgo preživljali. Zato pa nam kipi beseda "svoboda" iz ust, kot pri Vas dobro pivno iz vrčka.

"Pri nas smo imeli splošno veljavne. Vse je poteklo v najlepšem redu in miru. Jaz, mama in Stana smo, prvič v življenju in lili s ponosom v zavesti naših voditeljev. Bilo je tudi nekoliko nasprotnih glasov, ali še tisti glasove oddali našim nepričakovano.

"Kot sem omenil, je bilo teko pod okupatorjem Nemeč, ali še težje je bilo pod našimi domačimi izdajalci, to je — bo logardisti, pod vodstvom škofa Rožmana in generala Rupnika. Onadva sta organizirala vse hrvatsko ljudstvo in to mnogo tekoče je nego sam Nemeč. Naši sosede so bili takšni, ki sta dva nadi stopila z orožjem za korist Nemca in dne 9. maja t. l. p. zna kje so. Govori se, da so pod zaščito Angležev na Koroskem. Bila sta dva pisa, ki sta pohajala naše ljudi in jih trpinčila, da so od muke pomrli.

"Opisal sem Vama nekoliko naše življenje, ni pa to vse. Pogodno bom še poskusil opisati ti posamezne slučaje v obsegu, da bosta prebrana o resničnostni nemškega grozodejstva. "Pozdravim še vse v Vajini bližini se nahajajoče Slovence. V časopisih sem čital, da so mnogo zbrali materijala in pomagali našim najbolj potrebnim, trpinom. Tako se je že tukaj delilo takšna darila. Prejeli so ga oni, ki so se na svoje požgane domove vrnili in danes so prenemški lagerjev, kjer so trpeli nečloveške muke in sedaj so prišli na gole domove. Vsi jim je bilo požgano, vse opustošeno na njih domovih, tako da se morajo zjokati. Kljub temu pridejo veselega obraza na svoje domove, kjer nimajo najpotrebnejšega, pa pravijo: sva jimamo svobodo in to je naše življenje. Videl sem na lastne oči kako so bili Vaših zbirk veseli in res jako potrebni, se mi vidi čast, da Vam pošiljam v tem pogledu — iskreno zahvalno, enkrat pozdravljeni vsi!

"Lovro Varšek"

TEREZA ETIENNE

JOHN KNITTEL

(Nadaljevanje)

Obtoženca so pozvali, naj vstaneta.

Nekaj sekund sta zrla drug v drugega. Vsakdo je opazil, kako trdno sta se pogledala. Potrotniki so se pomenljivo spogledovali. Docela osupli so bili, ko sta si obtoženca naglo podala roki.

"To je prepovedano!" je dejal nek glas.

Naslednji trenutek so odpejali Terezo in Gottfrieda.

Vse gostilne v Obwlyu so bile ta večer nabito polne. Človek je lahko poslušal: "Dostmrtno!" — "Oba!" — "Da! Ali ste že kdaj videli tako trdovraten parček?" — "Jezus! Kakšna škoda! Tako lepa stvarca!" — "Ali ni res, Hans," je zaklical v gostilni pri "Kroni" hripav glas, "tudi ti bi si jo vzel rad v posteljo, četudi bi ti dala požreti zastupljeno sol za jetra!"

Misli mož in žena so bile vzburkane. Kot celokupnost, kot splošno občinstvo so bili pripravljani zaničevati in odklanjati zločince. Kot posamezniki pa so bili zmedeni. V njihovih prsih je bila okrutnost poleg nežnosti. Razsrjenost poleg nekega čudno skrivnega hrepeneja, da bi bili zmorni takih čudovitih strasti, kakor so se jim danes razodele, strasti, ki se niso strašile niti umora.

Možje in žene so se pogledovali s prikritim sumom. Meščanski parčki so se dražili to noč: "Nikdar več mi ne boš dajala zdravil," je dejal nemara neki Fritz svoji Mariji, ali ona njemu. "Človek nikdar ne ve!"

Medtem sta sedela Tereza in Gottfried v svojih celicah in se vpraševala, kaj jima bo prinesel prihodnji dan. Tereza je gledala skozi okno v noč, nezmljena in neukrotljiva, pripravljena kljubovati vsaki novi preizkušnji. Vedela je, da jo njen Gottfried še vedno ljubi. To je bila tolažba, tako postrana kakor tiho nebo, tako svetla kakor zvezde, ki so migljale v višavah.

Gottfried pa je iskal drugo tolažbo. Videl je pred sabo konec. Ležal je na ozkem pogradu in molil, naj mu bo odpuščena njegova pregrešna ljubezen do Tereze. Bog v svoji vsemogočnosti naj razume veliko ljubezen grešnika do drugega grešnika. Gottfried je molil, naj pošlje bog svojega svetega duha v njeno pagansko dušo. "O bog! Pomagaj nama, da bova vse to prestala. Daj, da se bova dvignila iz vsega ponižanja kot otroka tvojega duha. Oče naš, ki si v nebesih —"

Državni pravnik Gutenberg, suha, visokorasla, skoraj srednjeveška postava žarečih oči in upadlih lic, je vodil naslednji dan obtožbo. S soočenjem obtožencev je porotnikom takoj pokazal svojo namero: hotel je zmešati prejšnje izjave Gottfrieda in Tereze, zaplesti ju v protislovja in tako dokazati trditve tožilca. Gottfried je trdovratno vztrajal pri svoji prvotni izjavi, da je bila Tereza šele tri mesece po smrti očeta prvič njegova ljubica. Gutenberg je stremel za tem, da bi to izjavo ovrgel. S pozornim zanimanjem je poslušalo sodišče njegova vprašanja. Kaj kmalu je bilo jasno, da je Gottfried lagal. Ko ga je vprašal, kdaj in kje je priznal gospe Mullerjevi zastupitev njenega moža, je odvrnil, da v Italiji, v zgodnjem poletju minulega leta.

"Kaj je dejala, ko je slišala vaše priznanje?" je vprašal Gutenberg.

Gottfried ni ničesar odgovoril. Trdno se je držal ograje in stremel pred se.

"Ali so se nato vaši odnosi do gospe Mullerjeve spremenili?"

"Zgrozila se je!" je rekel Gottfried. "In to je bil tudi razlog, da sva se ločeno vrnila v Gam. Nobenega opravka ni hotela imeti več z menoj. Prepričan sem bil, da sem izgubil njegovo ljubezen, in zaradi tega sem se javil policiji."

Iznenada je bilo slišati Terezin glas:

"Lažeš! Lažeš! To ni res!"

Gottfried je utrujeno skomizgnil, češ, kako malo se zmejni za to. Gutenberg je pregledoval svoje papirje. Povrnil se je k noči petnajstega septembra. In z neštevilnimi vprašanji si je prizadeval, da bi izvlekel iz Gottfrieda in Tereze poročilo o dogodkih.

"Ali ste se vprašali, zakaj se je gospa Mullerjeva tako potrudila, da bi odstranila sledove po močnem bruhanju vašega očeta?" je hotel vedeti nazadnje.

"Jaz sem odnesel vedro," je izjavil Gottfried.

"Toda gospa Mullerjeva trdi, da je storila to ona! In vi sami priznavate, da je gospa Mullerjeva stregla svojemu možu. Ali ste jo šteli res za tako strahovito neumno, da ne bi slutila v tej noči te izredno slabe igre?" "Gottfried ni odnesel nobenega vedra!" je trdno odgovorila Tereza. "Ob šestih zjutraj sem ga poklicala iz njegove sobe."

K ograji za priče so poklicali Rothlisbergerja in ga zaslila. Ko ga je Gutenberg pozval, naj porotnikom natančno poroča, kaj mu je dejal Muller v jutru šestnajstega septembra, je povedal z globokim žalostnim glasom, da mu je gospod Muller dejal sledeče: "Takoj moramo poklicati zdravnika. Mačeha in jaz sva bila vso noč pokoncu. Bojim se, da je z mojim očetom zelo slabo."

"Ne, ne, nisva bila vso noč skupaj pokoncu!" je rekla Tereza.

"Vidva oba, vi in Gottfried Muller, sta to noč skupaj prebdela, ali ni res?" je zaklical Gutenberg.

"Jaz sem bdel. On ne," je ježno odvrnila Tereza.

Gottfried je stal povešene glave.

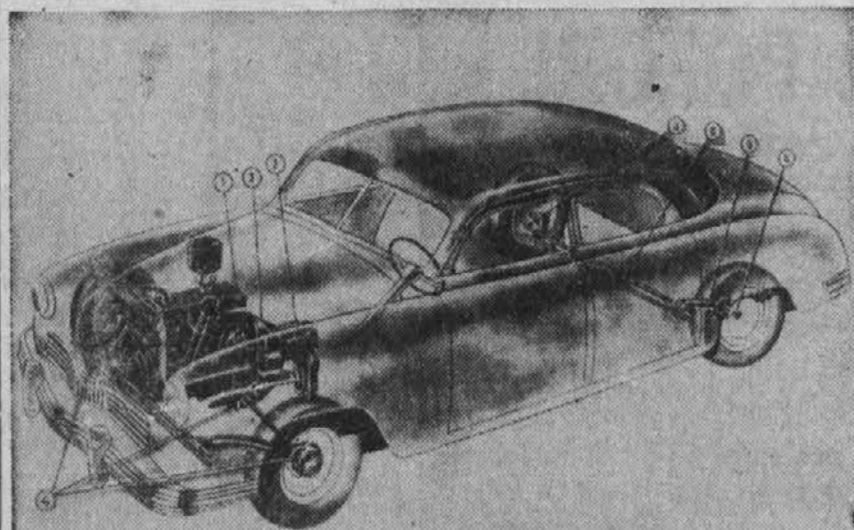
"In kdo izmed vaju je umil to steklenico?" je vprašal Gutenberg in dvignil prazno, rjavo stekleničico.

"Jaz!" sta zaklicala istočasno Tereza in Gottfried.

Nekje zadaj v dvorani je bilo slišati hehetanje. Gutenberg se je diskretno nasmehnil, toda bil je smehljaj skoraj cinične odločnosti. Pozval je Terezo, naj pove porotnikom, kdaj je prvič stopila z Gottfriedom v intimne odnose.

(Dalje prihodnjič)

Oglašajte v . . . Enakopravnosti

HENRY J. KAISER'S NEW "PACKAGED" POWER . . . The new Kaiser car, first of American low-priced autos to have front wheel drive. It is also first mass production passenger car in America to have independent "torsionetic suspension" on all four wheels. The body and chassis form a single unit of the type known as "monocoque" construction. The new Kaiser was designed by Howard A. Darrin, with pressure-chamber ventilating system.

UREDNIKOVA POŠTA

PUSTNA ZABAVA

Direktorij Slovenskega društvenega doma na Recher Ave. vabi vse na pustni večer na domačo zabavo.

Imeli bomo dobro prosto zabavo in nekaj drugega vas vse čaka. Kot vsako leto, tako se bomo tudi letos dobro zabavali na ta večer, ker imamo naše fante-vojake doma.

Pridite, kateremu dopušča čas in zdravje!

Na svidenje na pustni večer, nocoj v S. D. D.

Odbor.

Roke proč od organizacije United Mothers

Cleveland, O. — V Enakopravnosti je bil že natisnjen članek glede seje United Mothers organizacije, ki se ima vršiti nocoj v Mestni dvorani. Ta zadeva je problematična za mesto, kot je bilo že rečeno, in Community Relations Board je sprejel posebno resolucijo, v kateri se priporoča županu Burkeju, da ne dovoli zborovanja v Mestnem avditoriju tej fašistični organizaciji.

Je nepotrebno ponavljati, kaj je vodja te organizacije storil in kaj je hotel narediti med vojno. Vsi dobro vemo, da je bil in je še Gerald L. K. Smith proti, da bi šla Amerika v vojsko proti Hitlerju. Dasi smo dosegli mir in zmago, vendar on še vedno nadaljuje svojo vojsko in seje med ljudstvo neslogo in fašizem.

Vsak zaveden Slovenec v Clevelandu bi moral pojmiti, kaj pomeni širjenje terorizma in sovražstva med narod, ker s tem se propagira fašizem. Rojaki, vabljeni ste, da vstopite v napredne unijske organizacije, katere se zavzemajo proti fašizmu in ga skušajo zatreti v začetku.

United Mothers organizacija širi točno isti fašistični strup med narod, proti kateremu smo se borili in proti kateremu so v borbah padali naši fantje

Behind Your Bonds Lies the Might of America

SILVERWARE
One factory at Providence, R. I., manufactures more sterling silverware and more ecclesiastical articles than any other plant in the world. The city has the largest foundry for casting bronze statues, memorial tablets and wrought iron doors. It is always busy making essentials, which adds wealth to the Nation to guarantee Victory Bonds.
U. S. Treasury Department

na raznih vojnih frontah. Zato pazite, da jim ne nasedete.

Eleanor Klinc.

GLEDALIŠČE CAIN PARK IŠČE PEVCE

Cain park gledališče, ki se nahaja na prostem in je lastovano od mesta Cleveland Heights, išče med narodnostmi v širšem Clevelandu pevske moči, moške in ženske, da bi v tekočem letu sodelovali v skupinah tega gledališča, ko se bo podalo tam več operet tekom poletja. Preizkušnje pevcev za zbor se bodo vršile v Masonic avditoriju E. 35 St. in Euclid Ave., v sredo in četrtek, 6. in 7. marca.

Gledališče stopa letos v svoje deveto leto in od tedaj se je podalo v tem prostoru 88 predstav, to je bilo 19 različnih muzikalnih skladb. Pri tem je sodelovalo preko 2,000 pevskih in muzikalnih umetnikov iz širšega Clevelanda. V tekoči seziji se namerava podati pet različnih operet in pevskih iger, pri katerih imajo priliko nastopiti novi člani. Vse stroške za kostume in druge potrebščine plača gledališče. Pevci ne dobijo nobene plače. Gledališče se odpre letos 17. junija s predstavo operete Mikado, pod vodstvom Handel Wadswortha. Vaje so dvakrat na teden.

Vesti iz življenja ameriških Slovencev

Detroit. — Dne 14. februarja je tukaj umrl vsled srčne kapi Rudolph Zorc, samski, star 51 let in doma od Zagorja. Zanjnih 16 let je bil hišnik Slovenskega delavskega doma in bil med rojaki splošno priljubljen. Pokopan je bil civilno 18. februarja.

Granville, Ill. — Dne 16. februarja je naglo umrla Ana Novak, rojena Tomšič, stara 58 let in doma iz vasi Zvirce, fara Hinje na Dolenjskem. Umrla je za srčno hibo. Zapušča bolnega moža, štiri hčere in dva sinova, v Clevelandu pa brata Jerneja Tomšiča.

San Francisco, Cal. — Tukaj je umrl Černivec iz Elyja, Minn. Delal je dalj časa v rudnikih po zapadu. V Oaklandu zapušča hčer. — Umrla je tudi Mary Zakotnik, stara 67 let in doma

od St. Vida nad Ljubljano. Zapušča moža in odrasle otroke.

Chicago. — V bolnišnici je v torek umrla Ana Grum, rojena Primožič, doma iz St. Rupertu na Dolenjskem in v Ameriki 33 let. Bolehala je za vodenico, kateri je podlegla. Zapušča moža, sina in tri hčere.

Mestne novice

Golobi v mestu še ostanejo

Že delj časa obstoja v Clevelandu pereče vprašanje, kaj storiti s številnimi golobi v osrčju mesta. Lastniki poslopij in trgovin zahtevajo odpravo golobov, na kakoršni koli način. Ljudje pa jih še vedno hodijo krmiti v osrčje mesta in jih občudujejo. Te dni je bila predložena pravnemu odboru mestne zbornice posebna nova postava glede golobov, katere predvideva kazen za vsakogar, ki bi hranil golobe v mestu in sicer do vsote \$200 in 60 dni zapora.

Ista postava bi dovolila, da se sme legalno golobe poloviti v mestu, kdor jih more, na humanitaren način. Odsek za nove postave ni za enkrat storil ničesar v tej zadevi in osnutek je za nedoločen čas položen na polico.

FEIGHAN ZAHTEVA PREISKAVO V CRILE BOLNIŠNICI

Kongresnik Michael Feighan je naznanil v Washingtonu, da bo zahteval uradno preiskavo razmer pod vodstvom Col. V. Emersona v Crile bolnišnici, ko so se veterani-bolniki pritožili, da se jih zanemarja in se jim delajo še druge krivice.

KADAR RABITE zobozdravniško

oskrbo

POJDI TE K ZANESLJIVEMU ZOBOZDRAVNIKU

Naš urad se nahaja na enem prostoru že 25 let. Za prvi obisk ni treba določiti časa—pridite kadarkoli—pozneje pa se bo delo, kakršnokoli želite v zobozdravniški stroki, izvršilo ob času ko vam bo najbolj prikladen.

PRVOVRSTNO DELO PO ZMERNIH CENAH VAM NAPRAVI DR. J. V. ZUPNIK
6131 St. Clair Ave.
v poslopu North American banko
VHOD NA STRANI E. 82 ST.

AVTNE LICENCE

DOBITE NA

7220 ST. CLAIR AVE.

ODPRTO DNEVNO RAZVEN OB NEDELJAH OD 10. ZJUTRAJ DO 7. ZVEČER
Joe Simoncic

Wireless Phones Tested in East

Shown atop the New York telephone building are the antennas used during demonstration of a secret army radar microwave relay system. The demonstration, conducted by Bell telephone laboratories, included a two-way voice transmission carried out successfully over links totaling 1,400 miles. It was announced as entirely practical and successful.

Za kratek čas

Mali Janezek ni nič preveč rad v cerkev hodil. Ob neki priliki pa izrazi materji željo, da bi rad duhovnik postal. Mati se zelo začudi temu, odkod naenkrat taka spreobrnitev in vprašuje sinkota, da naj pojasni, iz kakšnega razloga se je odločil postati duhovnik.

"Vse izgleda, da bom moral hoditi v cerkev vse moje življenje," pravi skesano Janezek. "Zdi se mi, da je mnogo težje mirno sedeti in poslušati, kot pa stati in kričati raz prižnice in pobirati denar."

Društveni koledar

9. marca, sobota. — Skupno veselico v prid Rdečemu križu Jugoslavije, priredi društvo "Euclid" št. 29 SDZ in društvo "Cvetiči Noble" št. 450, SNPJ, v Slovenskem društvenem domu na Recher Ave.

APRIL

21. aprila, nedelja. — Svoboda SNPJ — Ples v avditoriju Slovenskega delavskega doma na Waterloo Rd.

28. aprila, nedelja. — Strugglers SNPJ — ples v dvorani Slovenskega delavskega doma na Waterloo Rd.

12. maja, nedelja. — Waterloo Grove W. C. — prireditev v avditoriju Slovenskega delavskega doma na Waterloo Rd.

12. maja, nedelja. — 25-letnica Community Welfare kluba v Slovenskem narodnem domu na St. Clair Ave. s programom in večerjo v počast materalam.

27. oktobra, nedelja. — 30-letnica društva "Vipavski raj", št. 312 SNPJ v Slovenskem domu na Holmes Ave.

Chinese Army Styles

With his "G.I." umbrella protecting him from the rain, this grinning Chinese sentry of the 70th national army stands guard at one of the docks at Kihnum, where the Chinese troops were landed by units of the U. S. 7th fleet.

OGLAŠAJTE V "ENAKOPRAVNOSTI"

Oglašajte v Enakopravnosti

NOVICA

IMA LE TEDAJ

SPLOŠNO VREDNOST

KO JO IZVE JAVNOST

KADAR SE pri vaši hiši pojavi kaj novega, bi zanimalo vaše prijatelje in splošno javnost, sporočite tozadevno na

ENAKOPRAVNOST

6231 ST. CLAIR AVE.

HENDERSON 5311

Novice radevolje priobčujemo brezplačno

ODDAJTE VAŠA NAROCILA NA NOVE RADIO APARATE SHELBY IMAMO TUBE, RAZNE DELICE G. E. SVETILKE

GRIFFIN RADIO

Sales—Service Fada — Motorola — Admiral radio aparati 1203 E. 79 ST., EX 4979

JOHN ZULICH INSURANCE AGENCY

18115 Neff Rd., IV 4211

Se priporočamo rojakom naklonjenost za vsakovrstno varovalnino.

VAŠI ČEVLJI

bodo zgledali kot novi, ako jih popravilo zanesljivemu čevljarju vedno izvrši prvovrstno delo.

Frank Marzliko

16131 St. Clair Ave.

Dom in investicija

Tu je prilika, da si nabavite ber dom in biznes; 2 trgovina (ena je prazna za vas), 4 stanovanja. Mesečni dohodek \$13,900. Posamezna gorkota. Cena \$13,900.

PORATH REALTY

vprašajte za Mr. Paus RA 5777

10522 Superior

Išče se

stanovanje s 3, 4 ali 5 sobami hiša sama zase ali apartament v okrožju Nottinghama. Ima za oddati, naj sporocite & Mrs. Al Rudman, 18808 hawk Ave.

Proda se

Kuhinjsko mizo z dvema stoli; košaro za star papir; mizico za porč; Zermos posodje; mleti meso; Thermos posoda; ži eno galono; posodice za lice; žaga; grablje; lopate; divo in drugo hišno orodje para "roller skates," "arrow" set in razni drugi predmeti. Poizve se na 156 St., Suite 1, IV 3372

Išče se

žensko ali dekle za hišna dela; nič pranja ali likanja. Ostati mora čez noč. Vprašati na 17820 Nottingham Rd. 7730.

Your RED CROSS must carry

1946 FUND CAMPAIGN

Oglašajte v Enakopravnosti